A°. 1852. WOENSDAG den 8. September. N°. 108.

UTRECHTSCHE
PROVINCIALE en STADS-COURANT
ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

NEDERLAND.

BEKENDMAKING.

Burgemeester en Wethouderen der stad Utrecht,

Gezien de aanschrijving van den heer Commissaris des Konings in de Provincie Utrecht van den 24 der vorige maand No. 1 N. M. en S. (Provinciaal blad No. 73) betrekkelijk de herfst-oefeningen der verlofgangers van de Nationale Militie;

Brengen ter kennis der belanghebbenden, dat Zijne Majesteit heeft goedgevonden te bepalen, dat de gewone bijeenkomst van de verlofgangers der Nationale Militie in de maand September, ten einde in den wapenhandel te worden geoefend, in dit jaar niet zal plaats hebben.

Utrecht, den 6. September 1852.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

N. P. J. KIEN.

Ter ordonnantie van Dezelven,

V. BEECK CALKOEN L. S.

ITALIE.

TURIJN 5 September.

Maandag heeft de Koning zich naar het kamp van St. Maurice begeven, vergezeld van den prins de Carignano. [illegible] van 5 esq. kavallerie en 3 batterijen artillerie, onder bevel van den hertog van Genua, bij te wonen. De generaal Moffer kommandeerde de [illegible]. In [illegible] begaf de Koning zich naar het kamp van Marengo.

Het hof te Florence (Toskanen) heeft den [illegible] desselfs besluit bekend gemaakt in de zaak van Guerrazzi, en zich competent verklaard, om dat de Senaat niet meer bestaat, als zijnde met de Constitutie afgeschaft, en, daar het regt zijn loop moet hebben, het crimineel geregtshof moet oordeelen. De advokaat van den beschuldigde heeft er geen genoegen mede genomen, zich op het hof van cassatie beroepen en verzocht de zitting te schorsen. Het publiek ministerie heeft er zich tegen verzet en het hof heeft verklaard dat er geene redenen tot schorsing bestaan.

Guerrazzi heeft een document overgelegd, hetwelk tot nog toe onbekend was, en waaruit blijkt, dat tijdens zijn bestuur sendelingen uit Romagna naar Florence waren vertrokken om hem te vermoorden, omdat hij zich verzette tegen de inlijving van Toskanen in de republiek van Rome.

De hoofden van der staatkundige klubs, Ri[illegible] te Rome, zijn voor de militaire [illegible] van Ferrara en Bologna gesteld. Zij zijn aangeklaagd van deelneming aan eene samenzwering, welke daar op [illegible] had moeten uitbreken.

GENUA 25 Augustus.

Op verzoek van den President der Fransche republiek heeft ons bestuur de grensbeambten aangeschreven, tegen de invoering van Victor Hugo's Napoleon de Kleine te waken. De reizigers, vooral de Fransen, beklagen zich over het doorzoeken hunner goederen.

Men had het gerucht verspreid, dat de generaal Filangieri in ongenade was gevallen, omdat hij op een door den Franschen admiraal La Susse, te Palermo, gegeven banket, op de gezondheid van Napoleon had gedronken. Daar het Fransche eskader zich te Napels bevindt, heeft de Koning van Napels op den 15. Aug. den admiraal, 8 scheepskapiteinen en den generaal Filangieri bij zich genoodigd, en heeft zelven op de gezondheid van Napoleon gedronken, om dat gerucht te logenstraffen, en te toonen, dat hij den vriend van den president der republiek is.

Op Sicilie is wederom eene zamenzwering ontdekt, welke haar middenpunt in Castrogiovanni heeft, en in verbinding staat met den prins Reggiero Settimo, op Malta. Verscheidene soldaten, verdacht tot het komplot te behooren, zijn gearresteerd.

VENETIE 30 Augustus.

Men werkt met grooten spoed aan versterkingen op het eiland St. Giorgio Maggiore, welke in het volgende jaar moeten gereed zijn. Die versterkingen zijn vooral tegen inwendige rustverstoringen bestemd; de kanonnen bestrijken de geheele Piazetta en een gedeelte van de Markusplaats.

Uit Mantua schrijft men, dat het vonnis is uitgesproken tegen de leden van het genootschap des doods. Wegens hoog verraad zijn zij ter dood veroordeeld. Het doodvonnis is aan den veldmaarschalk Radetzky ter onderteekening voorgelegd.

DUITSCHLAND.

WEENEN 2 September.

De ministerraad heeft, onder voorzitterschap van den Keizer, beraadslaagd over het gedrag, dat men houden moest tegenover de nieuwe verklaring van Pruissen betrekkelijk de tolkwestie. Men zegt, dat er besloten is, dat het kabinet stellig aan de bepalingen van Darmstadt zou blijven hechten, terwijl het zooveel mogelijk billijke concessien zou doen aan de verbondene staten, ten einde hen aan te moedigen en in den moeijelijken toestand, waarin ze herhaaldelijk zijn geplaatst geweest, te ondersteunen.

De voorstellen van Pruissen zouden overigens beschouwd zijn als niet aanneembaar, vooral omdat ze het belangrijkste punt, de regeling der tolregten, in reserve houden.

— De Keizer, uit Ischl teruggekeerd, vertrekt weldra naar Pesth, om er het opperbevel op zich te nemen van het leger van 40,000 man, dat er groote manoeuvres moet uitvoeren. Vervolgens begint de Keizer zijn reis naar Croatie.

— Het strafwetboek van de Duitsche en Italiaansche provincien van het rijk is met den 1. Sept. ook voor Hongarije geldend verklaard. De gelijkstelling voor strafregtspleging was te noodzakelijker, dewijl Hongarije geen straf-wetboek bezat.

— 4. Sept. 5 pCt. 86¹/₄; N. L. 90⁷/₈; B. 119¹/₂; Bank. 1360.

POSEN 2 September.

Het plaatselijk comité is op de gedachten gekomen, om de cholera met het geschut te bestrijden. Bij den kommanderenden generaal v. Tietzen, die zelf het ongeluk heeft gehad, zijne gemalin, geb. gravin v. Reichenbach, aan de cholera te verliezen, is het verzoek ontvangen, om uit het vesting geschut eene kanonnade te doen tot zuivering van de lucht, gelijk zulks ook tijdens de cholera in Engeland met goed gevolg is aangewend. De generaal heeft zich daartoe bereid verklaard, als het verzoek van zijde van het geneeskundig collegie wordt ontvangen, en de goedkeuring van de koninklijke regering zal hebben verkregen.

FRANKFORT 3 September.

Men gelooft hier steeds aan eene goede regeling van de Tolkwestie, niettegenstaande de uitvallen van de dagbladen van beide partijen. Vooral meent men, dat Beijeren begint te zien, dat het voor zijne onafhankelijkheid niets kan winnen door zich aan Oostenrijk over te geven, dat met zijn ultramontanisme nog meer dreigt dan Pruissen. De Jezuiten schijnen door hun overdreven ijver thans hunne eigene zaak eenigzins te bederven. De geographische ligging der zuidelijke staten doet het reeds uitkomen, dat Pruissen's invloed nimmer eene overheersching kan worden, terwijl Oostenrijk reeds te magtig is zouden is, om niet de vrees te wekken, dat het de kleinere staten spoedig als zijne provincien zou beschouwen. Een tolverbond met Pruissen verhindert daarbij niet, dat de Zuid-Duitsche Staten vrij blijven in hunne staatkundige handelingen; 1866 heeft het reeds bewezen. Men wil over 't geheel eene meer Pruissischgezinde meening bij de verbondene staten opmerken.

— Het berigt is thans bevestigd, dat in het groothertogdom Baden de staat van beleg is opgeheven.

BERLIJN 4 September.

In de Gazette Universelle allemande van 30 Aug. leest men:

„In Oostenrijksch Silezie heeft de politie last ontvangen om waakzaam te zijn op het invoeren van eene bijzondere soort van zakdoeken, die, bij het wasschen, hunne kleur verliezen, waarna er oproerige proclamatien op te voorschijn komen!"

ENGELAND.

LONDEN 4 September.

De regering heeft bevel gezonden tot vervolging der twee R. C. Priesters, die bij de laatste verkiezingen te Six-Mile-Bridge de bevolking tegen de troepen hebben opgehitst. De zaak is thans niet of die pastoors schuldig zullen worden verklaard, maar voor welke jury zij zullen komen; want 't is overbekend, dat nimmer een Priester schuldig verklaard wordt, hoe luide de bewijzen ook spreken, wanneer zij voor eene roomsche jury te regt staan. Men mag hopen, dat indien de uitslag van het geding weder zal wezen even als gewoonlijk, de regering in 't Parlement eene wet zal voordragen, om dezen staat van zaken eindelijk eens te veranderen, en bij de regtspleging ten minste den invloed van den partijgeest te voorkomen.

— De heden ontvangene berigten van Portugal bevestigen de eergisteren medegedeelde ten opzigte der nieuwe handelspolitiek van dat rijk, onder leiding van den hertog van Saldanha. Het tarief van invoer op eene menigte artikelen is verlaagd, en de uitvoerregten op portwijn zullen zonder twijfel evenzeer eene belangrijke vermindering ondergaan. Over het geheel luidt de correspondentie uit Lissabon zeer gunstig.

— Gec. 100¹/₈; ger. 101⁷/₈; 3¹/₄ pCt. 104⁷/₈; Bank 230; Holl. 4 pCt. 99¹/₄; Sard. 5 pCt. 96; 3 pCt. Sp. 50; Uitgest. 23³/₄; Peru 62; Chili 74; Granada 18⁷/₈.

FRANKRIJK.

PARIJS 4 September.

Het vertrek van den prins president naar de zuider departementen is een dag verschoven en is thans op den 14 bepaald, opdat de prins gelegenheid hebbe, om ook een dag te Bourges te vertoeven.

De steden, die Lodewijk Napoleon [illegible] beijveren zich, hare [illegible]

aan het hoofd van den Staat te betuigen, door zoo groot mogelijk sommen te bepalen, die zullen worden besteed tot zijne ontvangst.

De geestdrift der bevolking zal zeker gelijken tred houden met die van de gemeenteraden, en zich eveneens in luide toejuichingen openbaren, als die van de laatste zich kenmerkt door de klinkende munt, die ze uit de gemeente-kassen ten beste geven.

— Men meldt, dat onze gezant bij den Duitschen bond, de heer *de Tallenay*, aan de vergadering eene nota heeft ingediend, om zich te beklagen over de aanvallen, waaraan de prins president in de Duitsche bladen ten doel staat.

— In den tunnel tusschen Angoulême en Bordeaux hebben 2 treinen met zand beladen tegen elkaar gestoten, zoo dat een jeugdig ingenieur van den tender is geworpen; de wagens zijn hem over de beenen gegaan en hij is weldra aan de gevolgen overleden. Verscheidene werklieden zijn ook gewond. De weg wordt eerst over eenige dagen voor het publiek geopend, ze was nog in handen der aannemers.

— Te Toulon zijn den 1 weder 300 galeiboeven ingescheept, die zich naar Caijenne begeven.

— Men meldt dat de heer *de Lasteyrie* te Parijs terug is.

— Rekenende op de advertentien, heeft de *Constitutionnel* zijn prijs zoo verlaagd, dat de uitgever op elk abonnement minstens een 12tal franken per jaar verliest. De *Siècle* maakt thans de opmerking, dat dr. *Véron* zich geheel aan het gouvernement heeft overgeleverd. Indien dit namelijk plotseling 100,000 exemplaren van den *Constitutionnel* nam, zou het aan den doctor, eene schade berokkenen van 114,175 fr. per drie maanden, terwijl het zelf geen nadeel daardoor zou lijden doordien het voor den abonnementsprijs, die het zou moeten betalen, dezelfde gelden en porto's zou terug ontvangen.

— De beruchte mej. *de Luzy*, bekend wegens het deel, dat zij had in het proces *Praslin*, is later als gouvernante getreden in het huis van lord *Bernard*, pair van Ierland, en wist den oudsten zoon van den lord zoo te bekoren, dat hij met haar in het huwelijk trad, zoodat zij thans lady *Bernard* heet.

— 3 pCt. 77; $4^1/_2$ pCt. 105,25; Bank 2850; 5 pCt. Belg. $102^1/_4$; Rom. $97^1/_4$; N. L. $97^5/_8$; Piem 97,60; Sp. $44^1/_2$; uitgest. 23; 5 pCt. Oost. $94^1/_4$.

PARIJS 5 September

De *Moniteur Universel* heeft gister een besluit bekend gemaakt van den minister van finantien, volgens 't welk de interest van de schatkistbilletten op $1^1/_2$ pCt. wordt gebragt voor de bons van 4 à 5 maanden, op 2 pCt. voor die van 5 tot 11 maanden en op 3 pCt. voor die van een jaar.

Deze bepaling bewijst, dat de kapitalen in de kas der schatkist overvloeijen, die geen crediet behoeft om den geregelden loop van de publieke dienst te verzekeren. Uit dit oogpunt is het een gelukkig teeken; maar zou van een anderen kant die toevloed van kapitalen niet aanwijzen, dat de gegoeden eenigzins huiveren, om hun geld in industriele zaken te steken, waar ze voor geruimeren tijd moeten vast staan, en zou dat niet, zoo niet voor het tegenwoordige dan toch voor de toekomst, eenige ongerustheid verraden bij de kapitalisten?

— De heer *Elihu Burrit* is hier aangekomen met adressen van de meest belangrijke steden van Engeland aan onze groote steden, ten einde de goede gezindheid tusschen de beide natien te handhaven, die door de beleedigende taal van de dagbladen zoo wordt geschokt. Het adres van Londen is geteekend door leden van 't Parlement en door meer dan 1500 geëerde burgers; die van Edimburg, Glasgow en Dublin zijn geteekend door den lord-maire en de autoriteiten.

— Generaal *Espinasse*, aide-de-camp van den Prins President, die de strafkolonien in Algerie heeft bezocht, is zeer te vreden over den materielen en zedelijken toestand der ballingen. Men hoopt, dat deze goede bevindingen aanleiding zullen geven tot nieuwe begenadigingen.

BELGIE.

ANTWERPEN 6 September.

Wij ontvangen berigt, van den uitslag van den grooten prijskamp der schilderkunst, bij onze Koninklijke Akademie. De eerste prijs, genaamd de *prijs* [illegible] den heer *Ferdinand Pauwels*, van Eeckeren, aan wien gevolgelijk het inkomen van 2500 frs. te beurt valt, om eene studiereis te ondernemen. De tweede prijs, eene gouden medaile, is behaald door den heer *L. Vermeten*, van Kortrijk. Eindelijk is er nog eene eervolle melding toegekend aan den heer *D. Mergaert*, van Cortemarcq. Deze drie heeren zijn kweekelingen van onze Akademie.

— De *Indépendance* verhaalt, dat in de gemeente Saint Gilles, terwijl eene processie vlak bij de kerk een bloemperk voorbij ging, eene duif uit de bloemen te voorschijn kwam en een oogenblik boven den trein bleef fladderen. Men begrijpt, wat de boeren in hunne stomme verbazing van dit voorval dachten.

Later bleek het, wie de duif uit het bloemperk had laten vliegen. De boeren echter, in de volle overtuiging, dat er een wonder was geschied, noemen nu atheisten hen, die durven twijfelen aan eene werking van boven.

NEDERLAND.

'SGRAVENHAGE 5 September.

Z. M. heeft, bij besluit van den 27 Aug jl., goedgevonden, aan den generaal-majoor jhr. *J. T. van Spengler*, laatst Minister van Oorlog, te verleenen een pensioen van *f* 4000.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 24 Aug., is voor de militaire akademie te Breda een nieuw reglement vastgesteld, en tevens aan die inrigting de naam gegeven van: „Koninklijke akademie voor de zee- en landmagt."

— Z. M. de Koning heeft onzen geachten stadgenoot, den dichter *S. J. van den Bergh*, benoemd tot ridder van de orde der Eikenkroon.

— Uit Ischl meldt men, dat onze verdienstelijke landgenooten, de heeren *Lazare*, pianist, en *Hekking*, violist, de eer hebben genoten, zich op eene soirée musicale te doen hooren, welke door H. M. onze geëerbiedigde Koningin aldaar gegeven werd. Die soirée werd bijgewoond door Z. M. den Keizer van Oostenrijk, de aartshertogen HD. Broeders, HD. Vader en Moeder, H. M. de Koningin van Pruissen en H. K. H. Prinses *Sophia*. Onder de aanwezigen merkte men op den graaf *Mayendorff* en den graaf *von Arnim*. De toonkunstenaren mogten de hooge tevredenheid van H. M. de Koningin en van de gasten in ruime mate wegdragen. Het behaagde H. M. de virtuozen met een aanzienlijk geschenk te begiftigen, tot herinnering aan deze luisterrijke soirée. De beide toonkunstenaren hebben in het Casino een concert gegeven, dat door H. M. de Koningin en vele der vorstelijke personen, die te Ischl vereenigd zijn, met HD. tegenwoordigheid werd vereerd, en waar de heeren *Lazare* en *Hekking* nieuwe blijken van goedkeuring hebben mogen ontvangen.

'SGRAVENHAGE 6 September.

Hoezeer het eene daadzaak is, dat de baron *d' André*, minister van Frankrijk bij het Nederlandsche Hof, uit deze residentie is vertrokken, en hoezeer dat vertrek in verband schijnt te staan met het vraagstuk nopens den nadruk, zoo verzekert men echter van goederhand, dat de Fransche Minister te kennen heeft gegeven, dat hij slechts voor twee of drie maanden zou afwezig blijven, zoodat er, immers op dit oogenblik, geene reden behoeft te bestaan om eenige ongerustheid over verstoring der vriendschappelijke betrekkingen tusschen Frankrijk en de Nederlanden te koesteren.

ZWOLLE 6 September.

Het Gemeentebestuur van Zwolle heeft den 4 Sept. de volgende bekendmaking uitgevaardigd:

Gelezen eene missive van de Plaatselijke Commissie van Geneeskundig Toevoorzigt, van den 2 dezer, daarbij den uitslag mededeelende van een ingesteld onderzoek naar de bestanddeelen van het zoogenaamde *plakgoud*, dat ter versiering van het St. Nicolaas gebruikt wordt, alsmede van die verfstoffen, met welke het suikergoed of de *bonbons* door de suiker- en banketbakkers worden gekleurd;

En in aanmerking genomen, dat blijkens dat onderzoek, 1° het bedoelde plakgoud geheel uit *koper* bestaat, en dus in den strikten zin als schadelijk voor de gezondheid moet beschouwd worden, en 2°. dat de kleurstoffen voor het suikergoed of bonbons, gebezigd wordende, weinig vergiftige of direct schadelijke deelen in zich bevatten, met uitzondering van *chromaatgeel* en *guttegom*, waarvan het eerste als zeer schadelijk en het tweede niet als onschadelijk voor de gezondheid geacht wordt.

Gelet op de wet van 19 Mei 1829, Staatsblad n°. 35, strekkende om de vermenging van vergiftige of andere schadelijke zelfstandigheden in eet- en drinkwaren te beteugelen.

Brengen bij deze ter kennis van de bakkers en suikerbakkers in deze stad, dat zij zich, in het belang van de gezondheid der ingezetenen, zullen moeten onthouden van het gebruik van het zoogenaamde plakgoud, en van de door hen gebezigd wordende schadelijke verfstoffen, en dat zij de zoodanige als het *chromaatgeel* en *guttegom*, naar het oordeel der commissie, kunnen doen vervangen door onschadelijke als *saffraan*, *curcuma* en dergelijke.

Wordende ten overvloede aan de bakkers en suikerbakkers herinnerd, dat, bij de boven aangehaalde wet van 19 Mei 1829, op het vermengen van eetwaren met vergiftige stoffen of het verkoopen er van, eene straf is bedreigd van twee tot vijf jaren gevangenis en eene geldboete van *f* 200 tot *f* 500.

En wordt de heer Commissaris van Politie aangeschreven op de nakoming dezes te doen surveilleren.

— In den nacht van Donderdag op Vrijdag jl. is de opziener der jagt *van Hummel*, onder de gemeente Olst, niet ver van zijne woning door een geweerschot, naar men zegt, met twee kogels in zijn been gewond geworden. Men vermoedt dat dit door eenen bekenden strooper is geschied. De verwonde bevindt zich gelukkig in geenen gevaarlijken toestand. Hij is ter verpleging naar Deventer getransporteerd.

— Als een bewijs, hoezeer de landerijen in waarde zijn gestegen, diene, dat in 1832 publiek is verkocht een huis met eenig land, ter grootte van ongeveer 7 bunders, gelegen te Zalk, voor eene som van *f*2540, 't welk onlangs weder publiek is geveild, en heeft opgebragt *f* 9150, terwijl het verkochte nagenoeg geene verbetering heeft ondergaan.

UTRECHT 6 September.

Heden namiddag hadden wij alhier een zwaar onweder vergezeld van veel regen en ijsstukken. Te 2 ure toekende geen der meteorologische instrumenten op het observatorium alhier eenige bijzonderheid aan; alleen was de afwijking van de magneetnaald veel minder dan de vorige dagen op hetzelfde uur. Te 3 ure 40 mininuten kondigde zich echter door een aanhoudend rollen des donders in het oost- zuidoosten eene bui aan, die, naar het noorden gaande, de stad naderde. Even na 4 ure begon het groote droppels te regenen; te $4^1/_4$ ure vielen er met den regen stukken ijs van eene lensvormige gedaante, die van 6 tot 10 Nederlandsche strepen in derzelver grootste middellijn hadden. Uitwendig waren zij met eene losse helder doorschijnende ijskorst omkleed, door welke men eenen witten ondoorschijnenden kern kon zien, die bijna de grootte eener gewone erwt had. Gelukkig was er slechts weinig wind anders had hierdoor aan glasruiten eene groote schade kunnen worden aangerigt. Bij afwisseling vielen er donderslagen somtijds van verschillende kanten van den horizon. De wind, die te 2 ure Zuidoost was, werd achtereenvolgens Oost, Noord en Noordwest. Kort voor 5 ure was de regen zeer sterk, zoo dat dezelve te 5 ure reeds ter hoogte van 14,6 strepen gevallen was. Van ongelukken door den bliksem in de stad veroorzaakt hebben wij niets vernomen. Ook verdient het opmerking dat de temperatuur na de verschillende onweersbuijen van den laatsten tijd zoo weinig is gedaald.

— Uit het verslag der 23e algemeene vergadering der maatschappij tot bevordering der Toonkunst, te Amsterdam gehouden, blijkt dat de premie van *f* 200, voor eene Ouverture voor *Vondels Lucifer* is toegekend aan den heer *J. A. v. Eyken* te Amsterdam, die ook premien heeft bekomen voor een orgelsonate, hymne en zes liederen. Ook zijn bekroond de heer *Welberg*, van Utrecht, voor eene orgelsonate, en de heer *Hol*, van Amsterdam, voor zes liederen.

In dezelfde vergadering is van wege de Maatschappij eene som van *f* 15,000 beschikbaar gesteld tot het vieren van een luisterrijk muzijkfeest in 1854 te Rotterdam, ter gelegenheid van het 25 jarig feest van de stichting der Maatschappij.

— In de laatste dagen hebben de Tentoonstelling te Arnhem bezocht: op den 3. Sept. 2023, op den 4. Sept. 792 en op den 5. Sept. 2667 personen. In het geheel 71,243 personen.

— Van Nes, op Ameland, wordt dd. 31 Augustus jl. het volgende gemeld:

„Gisteren morgen barstte boven dit dorp een buitengewoon hevig onweder los; de zich, gedurende een uur, onophoudelijk opvolgende bliksem en donderslagen waren allervreeselijkst; ten elf ure sloeg de bliksem in des burgemeesters woning, verbrijzelde een schoorsteen, een gedeelte van den gevel en een aantal dakpannen, ontlastte zich door een schoorsteen in huis en scheen hetzelve aanvankelijk in vuur te zetten, hetwelk een te erger aanzien had, doordien het geheele huis met rook en damp vervuld was, tusschen welke men in het vertrek, waarin de bliksem zich ontlast had, vuur en vlam ontdekte. De brand, die zich evenwel alleen bepaalde bij het behang der kamer en eenige daarin zijnde goederen, is intusschen, met behulp van een paar buren, reeds voor de aankomst van de op het gerucht van dit ongeluk, in grooten getale uit het dorp ter hulp toegesnelde ingezetenen, gelukkig gebluscht. — In de bedoelde kamer zijn vele goederen uit elkander geslagen, verbrand of verschroeid."

Sedert de laatst gedane bekendmaking, zijn door de belanghebbenden geligt de navolgende door Z. M. verleende octrooijen:

een octrooi in dato 26 Julij 1851, voor den tijd van tien jaren verleend aan *S. B. Milne*, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende bij mr. *J. de Bas Jzn.*, notaris te 's Gravenhage, op de invoering van een middel om reven in de scheepszeilen in te binden.

een octrooi in dato 2 November 1851, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *J. B. Wallagh* te 's Gravenhage, op de uitvinding van eene nieuwe wijze van kunsttanden te vervaardigen en in te zetten.

een octrooi in dato 18 Mei 1852, voor den tijd van tien jaren verleend aan de Zeeuwsche Maatschappij van Meekrapbereiding te Wilhelminapolder, op de uitvinding van een toestel tot het schoonmaken der racine, gelijk mede op de invoering van verbeterde maaltoestellen tot het fijnmalen van harde en drooge voorwerpen, en van builen tot afscheiding der fijnste deelen;

een octrooi in dato 5 Julij 1852, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *A. V. Newton*, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende bij *W. J. Kempers* te Delft, op de invoering van verbeteringen in de middelen om sloepen en booten op te hangen en te water te laten;

een octrooi in dato 4 Augustus 1852, voor den tijd van tien jaren verleend aan *van Vlissingen van Heel en Derosne Dail & Co.*, te Amsterdam, op de invoering van verbeteringen in de uitdampingstoestellen van dubbele en drievoudige werking.

DEN HELDER 5 Sept.

Den 4 te Texel uitgezeild Urania, kapt. *Teyldar*, naar Batavia.

HELLEVOETSLUIS 5 Sept.

Den 3 uitgezeild Delft, kapt. *Muller*, naar Batavia; Gouverneur-Generaal Rochussen, kapt. *Rijken*, naar de Kaap de Goede Hoop.

Den 5 Nieuw-Lekkerland, kapt. *Hoffmann*, naar Batavia.

— Het eiland New-Foundland, het meest oostelijke deel van Britsch Amerika, ligt voor den mond van den golf van S. Laurens. Zijne ruime oppervlakte en de nabijheid van Labrador geven het een niet zeer aanlokkelijk voorkomen: de grond is dor, en brengt, behalve eenige traag groeijende boomen en struiken, weinig voort. Het eiland ontleent zijne belangrijkheid aan de visscherij, welke de aanzienlijkste en meest winstgevende van de geheele wereld is, voornamelijk door de stokvischvangst, welke op de New-Foundland banken ten oosten en Zuiden plaats heeft. De grootste dier banken is 500 Engelsche mijlen lang en 200 breed. De bewoners van het eiland (ongeveer 100,000 zielen) visschen gewoonlijk langs de kust, keeren elken nacht huiswaarts en droogen den visch op eene soort van breeden houten steiger, welke tot dit doel aan het strand is opgerigt. De taak tot bereiding van den visch voor den verkoop is regelmatig verdeeld. De opsnijder snijdt den visch open; een ander hakt den kop af en haalt de ingewanden uit den visch; een derde snijdt hem plat door en haalt den ruggegraat er uit, terwijl eindelijk de inzouter den visch op lagen legt en elke laag met zout bestrooit, waarin hij verscheidene dagen blijft liggen, en vervolgens tot drooging in de zon uitgespreid wordt.

Het grootste gedeelte der bevolking woont in de aan het strand gelegen zoogenaamde steden, welke eigentlijk slechts visschersdorpen zijn, digt bij de zuidelijkste punt des eilands, niet ver van de visscherijen. S. Johns, de hoofdplaats van New-Foundland, waar het strand langs de geheele uitgestrektheid der stad, met eene rij van de bovengenoemde steigers tot het droogen van den visch bedekt is, heeft dan ook weinig van eene hoofdstad; zij is niet veel meer dan een groot visschersdorp van houten huizen.

De Engelschen, Franschen en Amerikanen gaan op deze vangst, welke met zeeschepen en opene booten plaats heeft, uit; het meeste voordeel oogsten laatstgenoemden. De vangst is gevaarlijk, doch zeer winstgevend. Zij is eene voortreffelijke school voor de geharde zeelieden van Nieuw-Engeland en levert bovendien aan de Vereenigde Staten een belangrijk uitvoer-artikel naar andere landen. Daarbij komt, dat het verbruik in de Vereenigde Staten sterk toeneemt.

De twist, welke nopens die visscherijen thans tusschen Engeland en Amerika is ontstaan, vindt, behalve vele andere beweegredenen, haren grond in de omstandigheid, dat de Amerikanen niet alleen bij New-Foundland veel meer visch vangen dan de New-Foundlanders en Engelschen zelven; maar dat ook de opbrengst der Amerikaansche vischvangst in de Stille Zuidzee meer dan driemaal grooter is, dan die der Engelschen, hetgeen hunne afgunst in groote mate heeft opgewekt.

Sir *Ch. Lijell* zegt in zijn werk, getiteld: *Second visite to the United States*: In de haven van Nieuw-Londen zag ik vele groote walvischvaarders en men verhaalde mij, dat de vangst der Vereenigde Staten in de Stille Zuidzee 200.000 ton bedroeg tegen 60,000 van Engeland. De uitvoer der New-Foundland-visscherijen beloopt jaarlijks eene waarde van 1 millioen p. st., en bij dezen tak van handel zijn niet minder dan 20,000 ondernemende en geharde zeelieden werkzaam. Vier honderd vaartuigen worden tot de robbenvangst gebezigd.

New-Foundland zelf bezit 970 schepen, welke meestal tot de visscherij gebruikt worden; 100 à 120 vaartuigen worden in de haven van S. John's tot de robbenvangst uitgerust, met eene bemanning van 2500 à 3000 koppen. Uit eene der andere havens (Conception-Bay) vertrokken in 1851 3000 booten, metende 20,000 tonnen. De in het jaar 1849 te New-Foundland uitgevoerde gedroogde visch beliep 1,115,167 centenaars; van robbentraan werden in genoemd tijdvak uitgevoerd, 4190 ton, van levertraan 4300 ton, haring 11,471 vaten, zalm 5911 vat, robbenvellen 309,072 stuks.

De Fransche regering zendt jaarlijks 500 groote schepen met 25,000 man ter vischvangst naar de kusten van New-Foundland: Engeland 526 schepen met 25,000 man en de Amerikanen 2000 schooners van 80 tot 180 tonnen, met 37,000 man, benevens 10,000 opene jollen. Laatstgenoemden vangen jaarlijks $1\frac{1}{2}$ millioen centenaar visch, de Franschen en Engelschen beiden 1 millioen, totaal $3\frac{1}{2}$ millioen centenaars, of 175,000 ton tegen $12\frac{1}{2}$ p. sterl., hetgeen eene gezamentlijke waarde geeft van 2,187,500 p. st. per jaar. De New-Foundlandsche robben-vangst levert, buitendien nog jaarlijks 125,000 p. st. op. Eindelijk bedraagt de uitvoer uit de visschersplaats Gaspe ruim 100,000 p. st. per jaar.

BOTERPRIJS AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 4 Sept. Van *f* 32 tot *f* 65.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Terwe *f* 9,00 tot *f* 10,20. Oude Rogge *f* 6,50 tot *f* 6,70. Nieuwe Rogge *f* 6,50 tot *f* 6,70. Nieuwe Gerst *f* 4,70 tot *f* 4,80. Haver *f* 3,00 tot *f* 3,25. Paardeboonen *f* 5.50 tot *f* 5.75. Duiveboonen *f* 6.25 tot *f* 6.50. Koolzaad *f* 9,20 tot *f* 9,40.

ADVERTENTIEN.

(9179) ⁂ Getrouwd:

Jhr. Mr. WILLEM SIX,

en

ALIDA CORNELIA DE BEIJER.

Nijmegen, 3 September 1852.

(9180) ⁂ Getrouwd:

Jhr Mr. P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN

en

E. H. J. BOSCH.

Utrecht, 2 September 1852.

(9181) ⁂ Gisteren ontsliep, na eene pijnlijke ziekte van ruim vier weken, zacht en kalm, in ruim eenenzeventig jarigen leeftijd, onze geliefde en onvergetelijke Vader en Behuwdvader ALEXANDER NUMAN, Med. Doct., rustend Hoogleeraar in de Veeartsenijkunde, Secretaris der Commissie van Landbouw in de provincie Utrecht, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw en Commandeur van die der Eikenkroon.

C. STAR NUMAN.

Utrecht, A. S. RUEB.

2. September, 1852. L. S. RUEB, geb. NUMAN.

Wegens uitgebreidheid der betrekkingen eenige kennisgeving.

(9182) ⁂ Heden nacht overleed, tot onze bittere smart, aan de gevolgen van eenen hevigen aanval van beroerte, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwdmoeder MARIA CORNELIA CATHARINA VAN DEN BOSCH, weduwe JOHAN PHILIP FABRICIUS.

Utrecht, den 6 September 1852.

M. A. VAN KOETSVELD VAN ANKEREN.

E. J. M. VAN KOETSVELD VAN ANKEREN,

FABRICIUS.

M. C. G. FABRICIUS.

A. J. FABRICIUS.

(9183) ⁂ Voor de vele bewijzen van deelneming, ons in- en buiten de gemeente betoond, bij het overlijden onzer geliefde jongste Dochter CORNELIA JOHANNA, betuigen wij ook namens onze Dochter, Behuwd-Zoon en den Heer G. DUURING SCHUURMAN, aan allen onzen welgemeenden dank.

Moordrecht, W. IJSERMAN.

den 3 September 1852. A. IJSERMAN,

SPRUYT.

(9184) ⁂ Bij akte, op den 31sten Augustus 1852, ten overstaan van den E. A. Heer Kantonregter van het eerste Kanton, eerste Arrondissement der provincie Utrecht, bijgestaan door den Griffier, verleden, behoorlijk geregistreerd, heeft ANTHONIE VAN LIEFLAND, thans buiten beroep, wonende te Utrecht, aan zijne minderjarige Dochter URSELA GERARDA, ook wel genaamd URSULA GERARDA VAN LIEFLAND, geboren uit zijn huwelijk met zijne huisvrouw, wijlen GERARDA GROOTEJASPER, verleend handligting en daarbij aan haar toegekend de regten van meerderjarigheid, en wel bepaaldelijk om te hebben de geheele ontvangst, de uitgaven van en de beschikking over hare inkomsten, het uituren van verhuringen, het uitoefenen van eenig handwerk en het drijven van nering en handel.

TENTOONSTELLING TE ARNHEM.

Vrij van Zegel. Namens de Commissie voor de Tentoonstelling van Voortbrengselen van Nationale Nijverheid, wordt berigt, dat de *BILLETTEN VAN VERLOTING* der door de Commissie aangekochte Voorwerpen, gedurende nog slechts *weinige dagen* zullen verkrijgbaar zijn bij de Boekhandelaren J. G. VAN TERVEEN EN ZOON, te Utrecht.

OPENBARE AANBESTEDING.

(9185) ⁂ Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht zullen, op Zaturdag den 11 September 1852, des namiddags ten één ure, ten Stadhuize, in het openbaar aanbesteden de leverantie van

1°. Eenige Houtwaren.

2°. Spijkers.

3°. Verfwaren en Olie.

De bestekken liggen ter inzage aan Stads-Magazijn achter Klarenburg.

In kennisse van mij,

De Secretaris der stad Utrecht,

H. G. ROMER.

ADVERTENTIËN.

(9186) * * Op Dingsdag den 14 September 1852, des voormiddags ten elf ure, zal men in het Logement, genaamd *de Dubbele Sleutel*, binnen Woerden, publiek veilen en verkoopen:

Eene HOFSTEDE No. 22, bestaande in Woonhuis met annexe Koestal, Zomerhuis, Schuur en Hooiberg, met derzelver Erven en Grond, mitsgaders aanhoorige zeer goede Boomgaard-, Bouw-, Wei- en Hooilanden, groot 20 Bunders, 25 R. 49 E., staande en gelegen onder de gemeente Waarder, grenzende aan de gemeente Woerden.

Te aanvaarden 12 Januarij en 19. Mei 1853.

Breeder omschreven bij billetten en nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris W. A. van ZIJST, te Woerden.

RHIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

BUITENGEWONE TREINEN

GEDURENDE DE

AMSTERDAMSCHE KERMIS,

TEGEN VERMINDERDE VRACHTEN HEEN EN TERUG.

(9187) * * De Directie brengt bij deze ter kennisse van het Publiek, dat, gedurende de Amsterdamsche Kermis, de volgende BUITENGEWONE TREINEN van *Arnhem*, ten 10 ure 's middags zullen vertrekken, als:

Op Dingsdag den 14 en 21 dezer, en

„ Donderdag „ 16 „ 23 „

Terugkeerende van *Amsterdam* den volgenden dag, ten 4 ure des namiddags, als:

Op Woensdag den 15 en 22 dezer, en

„ Vrijdag „ 17 „ 24 „

Deze Treinen vervoeren slechts Reizigers van *Arnhem, Ede, Veenendaal, Maarsbergen, Driebergen en Utrecht naar Amsterdam, en terug des volgenden daags.*

De vrachtprijzen heen en terug van Arnhem naar Amsterdam zijn gesteld als volgt:

1e klasse *f* 5. 2e klasse *f* 4. 3e klasse *f* 2,50.

Er zijn de vrachtprijzen, retourbiljetten, voor de tusschen-stations en verdere bepalingen uit de aanplakbilletten te zien.

Amsterdam, den 4 September 1852.

De Directie der Nederlandsche Rhijnspoorweg-Maatschappij,

R. DONKER CURTIUS, *President.*

R. W. J. JACOB, *Secretaris.*

(9188) Het stoomjagt ERASMUS, met Machines van lage drukking, vertrekt dagelijks van Rotterdam naar Vreeswijk, des morgens 7 ure, na aankomst van den Spoortrein van 's Hage, Delft en Schiedam.

Van Vreeswijk naar Rotterdam des middags half drie ure, na aankomst der treinen van Amsterdam en Arnhem, vertrekkende alsdan dadelijk eene Diligence van Utrecht bij den Heer BANNINK naar Vreeswijk, varende tevens de Barge 's middags 12 ure van buiten Tolsteeg.

NB. De Stoomboot zal voor de marktgangers naar en van Rotterdam extra varen als volgt:

Van Schoonhoven naar Rotterdam: Maandag, Dingsdag en Woensdag, des morgens 6 ure, om voor 8 ure te Rotterdam te zijn.

Van Rotterdam naar Schoonhoven: Zondag, Maandag en Dingsdag, des avonds circa 7 ure, na aankomst der Spoortrein van Amsterdam.

De Ondernemer,

J. W. DE GROOT.

(9189) * * Er wordt gevraagd een JONGELING circa 18 jaar oud, van goed gedrag, kunnende goed schrijven en rekenen en loopend werk op een kantoor te doen. Men adressere zich schriftelijk met opgave van woonplaats franco aan het Bureau dezer Courant onder letter T.

(9190) * * H. FRIJLINK, te Amsterdam, geeft heden uit en heeft alom verzonden:

WOORDENBOEK

VOOR DE UITSPRAAK VAN

VREEMDE EIGENNAMEN.

A. *MüLLERS* ALLGEMEINES WöRTERBUCH voor het Nederlandsche Publiek bewerkt door H. [illegible]

Voorafgegaan van eene UITSPRAAKLEER der voornaamste

EUROPESCHE TALEN

als: NIEUW-GRIEKSCH,

(Romanische talen:)

ITALIAANSCH, SPAANSCH, PORTUGEESCH, FRANSCH,

(Germaansche talen:)

HOOGDUITSCH, DEENSCH, ZWEEDSCH, ENGELSCH,

(Slavische talen:)

RUSSISCH, ILLYRICO-SERBISCH (in vijf dialecten), POOLSCH, BOHEMISCH,

(Op zichzelf staande taal, van Oostersche afkomst:)

HONGAARSCH.

In één Boekdeel compleet. — In heelen Moiré Band. — Prijs *f* 4,90.

VRAAG??

(9191) * * Daar het MINISTERIE VAN BINNENL. ZAKEN, volgens het *Handelsblad* van 23 April en 2de Editie van 28 April, waakt tegen het toedienen van Vergift aan het Rundvee, is de *vraag*, of het nu, nu er eene Wet op de Geneeskunde wordt verwacht, ook de regte tijd is, om door Algemeene Teekenlijsten, aan de Tweede Kamer te verzoeken: *alle* VERGIFTEN of HETEROGENE MIDDELEN uit de Geneeskunst te verbannen?

Waarom zal de Mensch, als de Dieren des velds, de Vergiftige Kruiden weten te vermijden, en er voor den Mensch toch weder een Tegengift vereischt wordt, Vergiften slikken?

(9192) * * DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY zijn bekend als een probaat middel voor scheurbuik, klierziekte, melaatschheid en alle andere soorten van huidziekten. De zwaarmoedigheid, verniesigheid en neerslagtigheid, waarin de huidziekten gewoonlijk vergezeld gaan, worden spoedig door de zalf en pillen van *Holloway* weggenomen. De krachtdadige uitwerkingen dezer zalf en pillen in de bovenaangehaalde ziekten zijn zonder voorbeeld, en in vele vreemde landen waar zulke ziekten nog meer voorkomen, hebben zij verbazende genezingen bewerkt. De zuiverende eigenschappen dezer pillen gevoegd bij de krachtige uitwerking der zalf op de huid, verheffen dezelve boven alle andere genees- en heelmiddelen.

Zijn op *franco* aanvragen à contant te bekomen bij de Wed. A. P. MILIUS, te Utrecht, bij den Heer G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij den Heer J. STRATTMAN, Hoofd-Depothouder te 's Hertogenbosch, [illegible] Londen, Strand 244 Holloway's etablissement.

[illegible] zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,[illegible], *f* 7,75, *f* 16,50, *f* 23,50. Potjes Zalf à *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, enz.

(9193) * * Bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te *Groningen*, is nog een klein getal Exemplaren voorhanden der *vijf eerste deelen* van

DE HUISVRIEND,

Gemengde Lectuur voor Burgers in Stad en Land.

VERZAMELD DOOR

J. A. GOEVERNEUR.

Bij alle solide Boekhandelaren kunnen daarop bestellingen worden gedaan tegen den zeer geringen prijs van *f* 7,00 deze VIJF zware boekdeelen, gebonden in nette cartonnen banden.

[illegible] Uitgevers [illegible] voor [illegible] het door de *Commissie van Onderwijs* in de provincie *Groningen* uitgegeven SCHOOLBOEK, getiteld:

TAFEREELEN en VERHALEN uit de NATUUR en GESCHIEDENIS. Een Leesboek voor de Scholen, verzameld uit *de Huisvriend* voor 1848.

Prijs 30 Cents.

Arnhem 27. Aug. Oude weit van *f* 8,20 tot *f* 10,25. Nieuwe weit van *f* 8,00 tot *f* 10,00. Rogge van *f* 6,40 tot *f* 7,00. Boekweit van *f* 6,50 tot *f* 0,00. Garst *f* 4,75 tot *f* 0,00. Voerhaver van *f* 3,35 tot *f* 2,65. Koolzaad van *f* 10,50 tot *f* 00,00. Aardappelen van *f* 1,50 tot *f* 2,20. Boter van *f* 0,64 tot *f* 0,78 het pond.

PRIJZEN DER BUITENLANDS. COUPONS EN UITGEL. OBLIGATIËN.

Metalliek	*f* 25,20	Spaansche Piast.	*f* 2,45
Napelsche	„ 25,30	Hamb. Russen.	„ 36,87½
Div. Eng. in 1	„ 11,87½	Russ. in Zilv. R.	„ 37,62½
Eng. Russen	„ 12,12½	Poolsche in fl.	„ 37,75
Fransche	„ 56,25	Comp. Port. 1. Jan. 1848	
Belgische	„ 56,25	per £ 2 9/	
Pruissische	„ 34,62½	„ Binnenl.	
Ween. Bank-Act.	„ —,—	Papier Mand.	—,—

KOERS VAN HET GELD.

BELEENING 2½. PROLONGATIE 2½. DISCONTO 3.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*September.*)

Dag	Uur	Wind rigting	Wind kr.	Barometer bij 0°	Therm. F	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Aanmerkingen.
				mm					
5	8	ono.	1	763,81	64,0		0.85	0	Bijna helder.
	2	zo.	2	61,27	72,0	+ 5.8	57	0	[illegible]
	10	ono.	1	61,29	63,0		87	0.1	Ligt bewolkt.
6	8	ono.	1	61,44	66,2		82	0	Bijna helder.
	2	zo.	0	60,87	74,3	+ 4.9	64	0	Ligt bewolkt.
	10	zw.	0	61,55	60,8		98	15.8	Id. van 3 u.

40 minuten tot 7 ure onweêr met regen en ijsstukken

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 6 Sept. 1852.

OMSCHRIJVING.			velgens de Sococt. met des Obligatie-Handels.		
NEDERLAND.					
Werkel. Schuld.	2½	pCt.	64⅛	64⅛	64⅛
dito dito	3	„	77⅜	77¼	77⅜
dito dito	4	„	[illegible]		
Handel-Maats. kont.			134½		
Oost-Ind. Leening		„	96⅝		
Aand. Holl. Spoorweg			82¾		
FRANKRIJK.					
Certificaten	3	pCt.	71 13/16		
RUSLAND.					
bij *Hope* en Comp.	5	pCt.	109¼	109⅜	109⅜
dito 1828 en 1829			[illegible]		
dito Cert. 1831 & 1833	5	„	96¾	96⅞	
Certificaten 1840	4	pCt.	91⅝	91½	
Certificaten bij *Stieglitz*	4		[illegible]	[illegible]	[illegible]
Certific. van Assign.	6	„	78		
POLEN.					
Obligatiën.	4	pCt.	86		
SPANJE.					
Obligatiën	1	„	[illegible]	[illegible]	[illegible]
dito	3		49⅝		
Binnenl. Schuld.	3	„	44 15/16	45	45
Amortisatie-Bill			[illegible]		
Bewijzen Coupons			2 15/16		
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metalliek.			[illegible]		
dito dito			80½	80¼	
dito	2½	„	40¼		
BELGIË.					
[illegible] *Rothschild*	2½		[illegible]	[illegible]	58⅝
PORTUGAL.					
te Londen	4	pCt.	42⅝	43	
[illegible]			[illegible]	[illegible]	[illegible]
SARDINIË.					
[illegible]	5	„	94½		
AMERIKA.					
Peru [illegible]			[illegible]		
Ven. Obl. 6 pCt. nu	3½		43½	44	
Grenada Obligat.	2½	„	23½	23½	
Noord-Amerik. Am. Bank-Act.			[illegible]	[illegible]	

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Zoon.